

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг

Рік навчання: 1-й, семестр 1-й

Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів

Назва кафедри: Бізнесу та сфери
обслуговування

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к.е.н., ст. викладач Табенська Оксана Ігорівна

Контактна
інформація лектора
(e-mail)

tabenska@vsau.vin.ua, oksana.tabenska.68@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Туристичне краєзнавство» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Українська мова та етнологія», «Туристичні та готельні ресурси України».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Кулінарна етнологія», «Історія України», «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Туристичне краєзнавство» спрямована на дослідження основних категорії туризму: туризм в межах країни включає внутрішній туризм і виїзний туризм; національний туризм охоплює внутрішній

туризм і виїзний туризм; міжнародний туризм складається з в'їзного і виїзного туризму.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у студентів системи базових знань про туристсько-рекреаційні ресурси України, сучасні підходи до туристичного районування України, особливості використання туристичних та рекреаційних ресурсів у туристсько-рекреаційній діяльності, а також дослідження проблем і перспектив розвитку туризму в різних регіонах України, розвиток сільського зеленого туризму в Україні та на Поділлі, зокрема.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

- ознайомлення з теоретичними та методичними основами вивчення туристсько-рекреаційних ресурсів та туристсько-рекреаційної діяльності, засвоєння основних понять та категорій курсу;
- характеристика видів туристсько-рекреаційних ресурсів;
- визначити особливості розвитку туризму в Україні, охарактеризувати сучасні його види та форми;
- окреслити проблеми та перспективи розвитку світового туризму та визначити роль України у світовому туристичному комплексі;
- проаналізувати сутність та теоретико-методологічні засади національного краєзнавства;
- охарактеризувати зародження та розвиток туристичної картографії;
- визначити основні методи туристично-краєзнавчих досліджень;
- проаналізувати курортні ресурси України;
- визначити туристичні ресурси міст України.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧПРИВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК 4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

СК 14. Здатність розробляти пропозиції з організації обслуговування гостей та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг у сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 4. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

ПРН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 23. Розуміти і реалізовувати на практиці здатність організації обслуговування туристів та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг гостинності в сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод само презентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сутність та теоретико-методологічні засади національного краєзнавства	2	2	7
2	Тема 2. Природні краєзнавчо-туристські ресурси України	2	-	7
3	Тема 3. Курортні ресурси України та світу	2	2	7
4	Тема 4. Музейні ресурси України та світу	2	2	7
5	Тема 5. Туристичні ресурси історичної Волині	2	2	7
6	Тема 6. Туристичні ресурси Поділля	2	2	7
7	Тема 7. Туристичні ресурси історичної Чернігівщини	2	2	6
8	Тема 8. Туристичні ресурси Слобожанщини	2	2	7
9	Тема 9. Туристичні ресурси Західної України	2	2	6
10	Тема 10. Туристичні ресурси Степової України	2	2	6
11	Тема 11. Туристичні ресурси Півдня України	2	2	6
12	Тема 12. Туристичні ресурси АРК	2	2	6
13	Тема 13. Сільський зелений туризм в Україні	2	2	7
14	Тема 14. Туристсько-рекреаційний імідж території	2	2	3
15	Тема 15. Проблеми та перспективи розвитку туризму на Вінниччині	2	-	3
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення.	36	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти, віртуальні екскурсії, проведення екскурсій), створення та використання папки туриста	34	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист, використання туристичних карт для опитування студентів
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	12	2 рази на семестр	Тестування у системі
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іванунік В.О., Явкін В.Г. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. 248 с.
2. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму : навч. посіб. Київ : Алерта, 2023. 378 с.
3. Чорненька Н. Безпека туризму : навч. посіб. Київ: Кондор, 2019. 188 с.
4. [Божидарнік Т.В.](#), [Божидарнік Н.В.](#) Міжнародний туризм: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 312 с.
5. Мальська М., [Худо В.](#) Туристичний бізнес. Теорія та практика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 368 с.
6. Доценко А. Географія туризму : навч. посіб. Київ: Університет «Україна»,

2020. 177 с.

7. Лиман С.І., Парфіненко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму : навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2018. 372 с.

8. Мальська М.П. Фестивальний туризм. Теорія та практика: навч. посіб. Харків: Каравела, 2022. 232 с.

9. Грановська В.Г., Кацемір Я.В., Фесенко Г.О. Індустрія туризму як вектор конкурентоспроможного регіонального розвитку : монографія. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 153 с.

10. Грановська В.Г. Економіка туризму : навч. посіб. Херсон : Олді-Плюс, 2021. 314 с.

Додаткова література

1. Рутинський М. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 432 с.

2. Кручек О.А., Соляник С.Ф., Гордієнко С.І. Основи туризмознавства : навч. посіб. Одеса: Гельветика, 2020. 236 с.

3. Балашова Р. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 184 с.

4. Лісовський П.М. Туристична діяльність: інновація, інвестиція, рекреація. навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 123 с

5. Галасюк С., Нездоймінов. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. :навч. посіб.Київ: Центр учбової літератури, 2021.178 с.

6. Іванунік В.О. Туристичний менеджмент: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. 240 с.

7. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.

8. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.

9. Король О.Д. Основи туристського маркетингу: навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 144 с.

10. Василенька Н.І. Диверсифікація виробничої діяльності сільського населення Львівської області. Економіка АПК. 2022. № 3. С. 84-90.

Інформаційні ресурси

1. Велтрінг Ф. Регіональні полюси зростання. Розуміння інструменту, аналіз передумов його успіху і виявлення принципів для можливості перенесення в український контекст. Київ: Мезопартнетр, 2019. 24 с. URL: http://ck-oda.gov.ua/docs/2019/30052019_2.pdf.

2. Українська Атлантида: що подивитися та де відпочити у дивовижній Бакоті, якої вже немає на мапах. URL: <https://tsn.ua/exclusive/ukrayinska-atlantida-scho-podivitisya-ta-de-vidpochiti-u-divovizhniy-bakoti-yakoyi-vzhe-nemaye-na-mapah-foto-2405053.html>

3. Міжнародний туристичний форум "Туризм в Україні: виклики та відновлення" URL: https://kneu.edu.ua/ua/mijnarodniy_turist/

4. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. Проект Закону України 9015 від 07.08.2018. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64508

5. Берзіна С.В., Яреськовська І.І. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти: посібн. Київ: Видавництво “Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування“. 2017. 134 с. URL: <https://www.ecolabel.org.ua/images/page/2018-04-02-01.pdf>
6. Екотуризм у світі. URL: <https://we.org.ua/rizne/ekoturyzm-u-sviti/>
7. Бойко В. О. Екологічний туризм як складова зеленої економіки. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8773> (дата звернення: 25.06.2023). DOI: [10.32702/2307-2105-2021.4.73](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.4.73)
8. Kyrylov Y.Y., Hranovska V.H., Kolokolchikova I.V., Sakun A.G., Nikitenko K.S., Katsemir Y.V. 2020. Regional Diversification of Rural Territories with Limited Spatial Location of Green Tourism Objects. *Journal of Environmental Accounting and Management*, 8 (4), 351-363. URL: https://www.researchgate.net/publication/344440680_Regional_Diversification_of_Rural_Territories_with_Limited_Spatial_Location_of_Green_Tourism_Objects. DOI:10.5890/JEAM.2020.012.004
9. Федорченко В., Федорченко-Кутуєв П., Федорченко Н., Василець О. Туризм – потенціал відновлення та модернізації українського суспільства. *Вісник НТУУ КПІ*. 2022. № 4(56). С. 17-29. URL: <http://visnyk-psp.kpi.ua/article/view/269585> DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2022.4\(56\).269585](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2022.4(56).269585) (дата звернення: 23.06.2023). С. 17-29.
10. Роїк О.Р., Недзвецька О.В. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період. *Вісник ХДУ*. 2022. № 46. С. 11-15. URL: <https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/783> DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-46-2>
11. Мазур С.А., Прилуцький А.М. Сільський туризм як перспективний напрям розвитку внутрішнього туризму. *Ефективна економіка*. 2018. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6122>
12. Програма розвитку туризму у Вінницькій області на 2021-2027 роки. Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації. URL: <http://www.dmsrr.gov.ua/uploads/ekonomichna%20sytuatsiya/programu/%d0%9f%d1%80%d0%be%d0%b3%d0%b0%d0%bc%d0%b8%20%d0%9c%d0%a1%202021-2027.pdf>
13. Туристичний проект “Camino Podolico: Подільський шлях святого Якова“. URL : <https://www.caminopodolico.net>
14. Глемпінг “Голубе озеро“ в селі Могилівка Жмеринського району. URL: <https://www.facebook.com/mogylivka.glamping/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної

роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни